

Turreferat fra

ØRNEKLUBBENS

tur til Sydlangeland

søndag 27. september 2026

Tekst: Børge L. Rasmussen

Lidt tilfældigt opstod der mulighed for en ekstra tur her i fuglenes træktid. Så derfor gik turen til Gulstavmose og Dovnsklint. Derfor er det også på denne tid af året, at DOFFyns "Keldsnor Fuglestation" er bemanded mest muligt.

I dag var det Ringmærkergruppen Fyns formand, Jesper Brinkmann og hans datter, Lærke, var så venlige at komme os i møde med fremvisning og fortælling om ringmærkning og fuglene. Børnene er altid, som det også kan ses på billedet her ved siden af, meget lydhøre og interesserede, men ekstra meget når vi når til det med ringmærkningen. Så det var virkelig dejligt, at I havde mulighed for og lyst til at formidle for os.

Tak skal I begge to have.

Foto: David McNally

Foto: David McNally

Den første fugl der blev fremvist fra Gulstav Mose, var en Gransanger. Kun Fuglekongen er mindre, og det er imponerende at tænke på, at mange af disse Gransangere, der kommer oppe fra det nordlige Skandinavien, hvert efterår trækker ned til Sydeuropa og om foråret trækker retur til deres yngleplads. Der er en del Gransangere og Fuglekonger, der yngler her i Danmark. En Gransanger vejer ca. 7,5 gram, hvor Fuglekongen kun vejer ca. 6 gram!

Og alt medens vi står og betragter de skønne fugle i hånden på ringmærkerne, bliver der meget uro blandt fuglene i Gulstav Mose. Det store træ på hjørnet ved transformatoren skjulte en overraskelse. Pludselig kommer en stor Havørn svævende bag træet hen over fugletårnet, tager tur ud langs skovbrynet for så pludselig at dykke ned i rørskoven / det åbne vand i mosen.

Først flyver der Gråænder, Krikænder, Pibeænder op i panik over

Havørnen, så følger en flok på 15 Fiskehejrer og en enlig Sølvhejre dukker også frem. Havørnen kommer atter op over rørskoven, tager en runde næsten lige hen over hovederne på os for så igen at styrtdykke ned i mosen. Denne gang var der gevinst! – og Havørnen fløj væk fra os med noget i fangerne. Lidt svært at se, hvad det var, da vi kun kunne se den lige bag fra. Senere på dagen forhørte jeg mig lige hos vores gode fuglemand Søren Bøgelund, der bor nabo til det store reservat. Søren havde set det hele i kikkert, og kunne fortælle, at det helt klart var en fisk af en slags, at Havørnen fløj afsted med.

Så denne gang havde vi tur på det rigtige tidspunkt og på det rigtige sted! – Det viser bare, at man skal også have heldet med sig, for vi kunne være nået ned i Keldsnor, - og slet ikke have set det!

Efter et glas saftvand og et stykke kage samt fremvisningen af nogle fugle, vandrede alle over til Keldsnor, hvor hovedparten af ringmærkernes net er stillet op.

Til orientering så ringmærkes der især i perioden 1. august til 1. november, når vejret tillader det. Man er altid velkommen til at henvende sig til ringmærkerne. Ved ankomsten nede ved Keldsnor, kom Michael med en advarsel om friske ”kokasser”, og fortalte samtidig om betydningen for fuglene, at der både var friske og

Foto: David McNally

indtørrede kokasser, som fuglene kan finde mad i. Nogle gange kan en indtørret kokasse være gennemhullet som en si, når fluens larver er udklækket og har forladt boet. Andre gange er kokassen splittet ad og spredt på et større område. Så har Krager og Råger været på frokost-besøg.

Alle synes det er fantastisk, at de kan få lov til at lægge hånd til, når en fugl efter fremvisning skal slippes fri. På billedet til venstre for denne tekst, er Michael i færd med at få en Rødhals til at ligge roligt, så den kan slippes fri.

Foto: Børge L. Rasmussen

Men den er ikke så samarbejdsvillig, Og pludselig lykkedes det Rødhalsen at frigøre sig fra Michaels hånd - og vips er den væk.

Foto: David McNally

Men så er det jo godt, at ringmærkerne har endnu en Rødhals i en af poserne, som Lærke holder godt fast på. Men nej, det vil den heller ikke være med til. Læg mærke til hvor hurtigt det går: Kig på personerne på billedet. De kigger alle på den fremstrakte hånd, men fuglen er allerede fløjet! Hvor er den? Og sådan skal det også være. Ringmærkerne arbejder under kontrollerede regler og normer, de er uddannede til det og har licens til at måtte gøre det.

Alt skal udføres på fuglenes præmisser.

Foto: David McNally

Ringmærkerne havde også andre fugle i poserne. Her holdt Jesper 2 fugle frem, hvor man kun kan se hovedet, hvorefter Jesper spurgte om nogen vidste, hvad det var for fugle. Pigen, der på billedet peger, var hurtig til at svare: "Munk". Jesper prøvede så med et "Jamen de har jo forskellig farve på hovedet?" – hvor efter hun hurtigt pegede og svarede: "Det er hannen, og det er hunnen". Og det var helt korrekt. Hannen har sort hætte på hovedet og hunnen har en brun hætte.

Foto: David McNally

Hvor gamle fuglene er, det skal ringmærkerne også finde ud af. Det kan de gøre ved at kigge på især halefjerene, vingefjerene, og farverne generelt samt en masse andre nørdede detaljer. F.eks. har alle munke fra de er født i forår og sommer brune hætter på hovedet. Hunnen fortsætter med brun hætte, mens hannerne skifter til sort hen over deres første efterår og vinter.

Det er lidt mere vanskeligt at se om Blåmejser er han eller hun. Det er især hvor kraftigt den blå farve er. Stærk blå farve så er det en han.

Vidste du, at alle fugle har fødselsdag den 1. januar? De fugle der f.eks. er født i foråret og sommeren 2026, de kaldes 1k-fugle. "k" er tegnet for Kalenderår. Når vi næste gang har holdt Nytårsaften, så har de fødselsdag og kaldes nu 2k-fugle.

Foto: David McNally

Foto: David McNally

Så var der også lige et par små Blåmejser. De gør heller ikke meget væsen af deres størrelse. Men de er ret så aggressive, og de elsker at nappe ringmærkerne i fingrene. Og de små spidse næb kan virkelig klemme hårdt. Blåmejser er stadig små i størrelsen, men de er enormt kraftfulde, selvom de kun vejer ca. 11 gram.

Foto: David McNally

Endnu en Gransanger var gået i nettet, og Michael prøver at teste, om der var nogen, der kunne huske, hvad der blev sagt ovre ved P-pladsen under fremvisningen af dagens første Gransangere. Det gik da helt kolossalt fint!

Foto: David McNally

Foto: David McNally

Der kom også lige en lille Gærdesmutte i nettet. En lille fugl på ca. 11 gram men med en enorm stemmekraft.

Foto: David McNally

Fra Ringmærkningen gik det op over Bruns Banke og ud mod kysten, som vi fulgte ad stien i skovkanten. Her stødte vi på en stor flok Halemejsjer og Blåmejsjer, der trak i krattet langs kysten. Oppe i skoven hørtes pludselig en stor flok finker, muligvis

Det blev også til en Jernspurv

Kvækerfinker, og Michael prøvede at spille en lydoptagelse af tilsvarende art via mobiltelefonen, der blev lagt 10-15 meter inde mellem træerne. Det lykkedes dog ikke denne gang at kalde fugleflokken tæt til børnene, så de kunne se dem. Som altid så bliver der kigget efter andet end fugle, når vi vandrer rundt. Da vi atter kom tilbage til P-pladsen, havde nogen fundet en stor bille. Det er en Oliebille.

Foto: David McNally

Foto: David McNally

Andre havde fanget et Markfirben, som lige kunne vises frem ved bordbænk-sættet.

Der er indsat et meget forstørret og redigeret (Redigeret af BLR) udsnit af Markfirbenet, da det kan være svært at se det på total-fotoet.

Både Oliebillen og Markfirbenet blev selvfølgelig sat uskadte tilbage i naturen, som man skal gøre.

Fotos: David McNally

Markfirben tilbage i naturen.

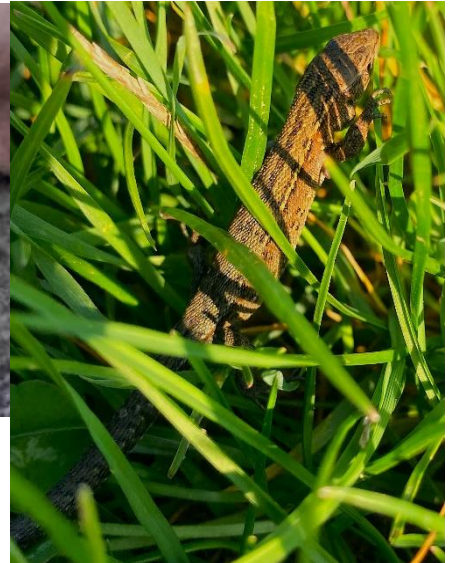

Foto:

Lise Wind-Hansen

Efter frokostpausen skulle dagen slutes af med en tur op på Ørnehøjen. På vej der ud via Gulstav

Fotos: Lise Wind-Hansen

Vesterskov kommer man forbi Fugletårnet, hvor "man" selvfølgelig lige skulle op at nyde udsigten. Nu er det jo moderne unge mennesker, så i stedet for at sætte sig på bænken, kravler man op over den og svinger benene ud over platformens brystværn. Der er "kun" 3+meter ned til trappen den vej, og bænken var egentligt placeret for at "spærre" for klatring af den type. Heldigt at der ikke skete noget. Men tårnet er jo dejligt at benytte, når vejret er pænt og sigtbarheden er i top. Her har et par unge fuglekiggere erobret en hjørneplads med fri udsigt.

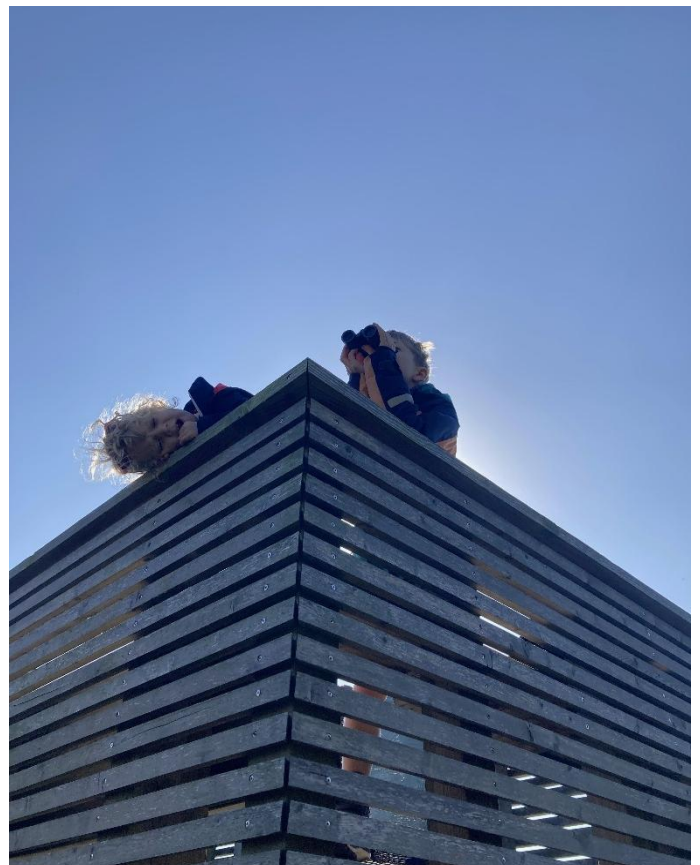

Foto: Lise Wind-Hansen

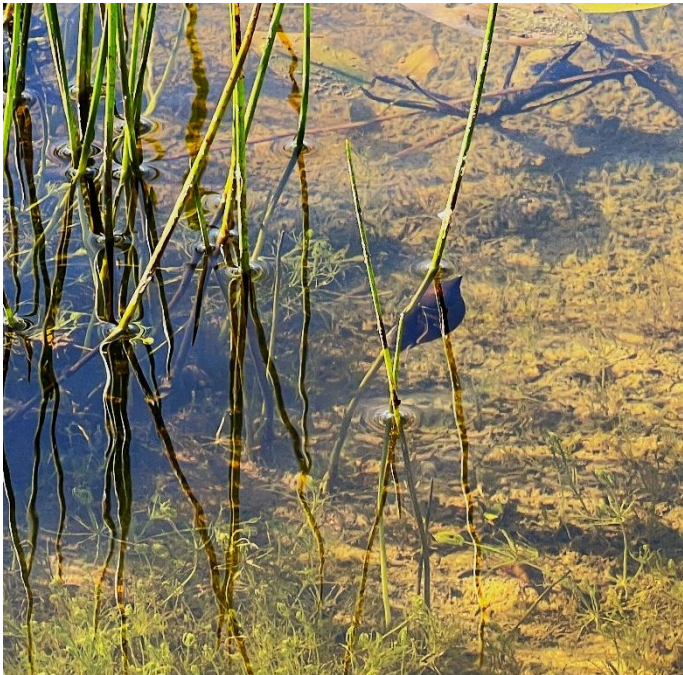

Det er svampe-år i år, og vi så mange svampe, men desværre var der ingen svampekendere på dagens hold.

Men det forhindrer jo ikke et meget interesseret ungt menneske i at ville plukke en enkelt. Den unge dame ser dog noget betænkelig ud, hvilket jeg godt kan forstå. Jeg er ikke svampeekspert, men efter fingrene at dømme, må det være den svamp man kalder "Blækhat"!

Ved foden af Ørnehøjen er der et lille naturligt vandhul. Her blev der i stedet for svampe samlet Mose-sneglehuse!

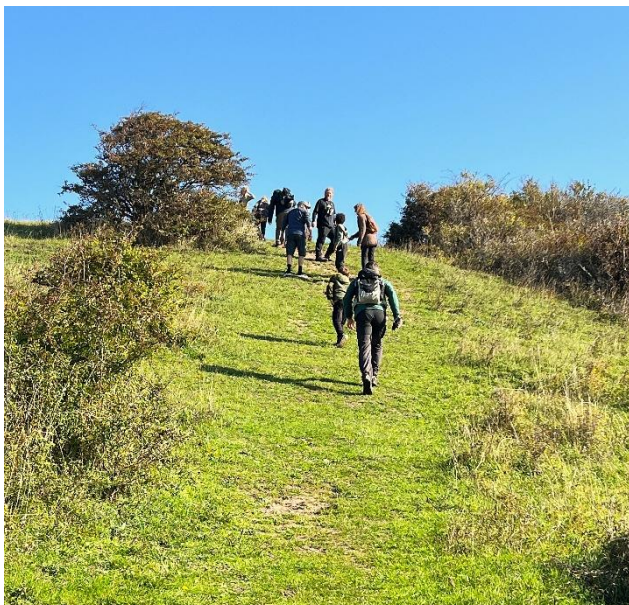
Fotos: Lise Wind-Hansen

Fotos: Børge L. Rasmussen

Først var det op ad bakke i bogstaveligste forstand, og straks derefter satte Michael et race i gang, om hvem der kom først ned og senere op igen!

Der blev også fundet nogle flotte gule svampe
Det kunne være "Keglevokshat" som arter.dk foreslår.
Jeg er ikke svampeekspert, så ret mig endelig, hvis det er
forkert.

Fotos: Børge L. Rasmussen

På Ørnehøjen så vi Tårnfalk, flere Spurvehøge, mange Musvåger, Hvepsevåger, Røde Glenter - en festlig afslutning på en dejlig dag med frisk vejr og højt humør!

Tak til alle der kom og tog del i turen. **Turen gentages søndag den 25. oktober 2026**, og årets sidste arrangement er fastlagt til **lørdag den 12. december 2026** i Bøjden Nor med julehygge hos Mieke.

Se listen over dagens observerede fugle på sidste side.

På vegne af alle Fugleambassadørerne.

Vh. Børge L. Rasmussen

DOF Fyn Øneklubb, Eskursion 27.september 2026 kl. 09.30 til Gulstav Mose (481490)

Obser: Børge Langkilde Rasmussen

Artnr	Artnavn	Antal	Adfkod	Medobser	Turnoter
00070	Lille Lappedykker	4	FU	5000MIB, 5700BRN	Jaget op under angreb af Havønen
00720	Skarv	100	R	5000MIB, 5700BRN	
01210	Sølvhejre	1	FU	5000MIB, 5700BRN	
01220	Fiskehejre	15	FU	5000MIB, 5700BRN	
01520	Knopsvane	5	OF	5000MIB, 5700BRN	
01610	Grågås	50	FU	5000MIB, 5700BRN	Jaget op under angreb af Havønen Jaget op under angreb af Havønen Jaget op under angreb af Havønen Jaget op under angreb af Havønen Jævn fordelt over perioden
01790	Pibeand	20	FU	5000MIB, 5700BRN	
01840	Krikand	10	FU	5000MIB, 5700BRN	
01860	Gråand	20	OF	5000MIB, 5700BRN	
02390	Rød Glente	10	SV	5000MIB, 5700BRN	
02430	Havørn	1	FU	5000MIB, 5700BRN	Efter flere angreb lykkedes Havønen med at tage en fisk i mosen, som den tog med sig i retning Bagenkop. Fangst bekræftet af 5935SOEB
02600	Rørhøg	1	FU	5000MIB, 5700BRN	Fordelt over perioden
02690	Spurvehøg	5	SV	5000MIB, 5700BRN	
02870	Musvåge	10	SV	5000MIB, 5700BRN	
03010	Fiskeørn	1	OF	5000MIB, 5700BRN	
03040	Tårnfalk	5	SV	5000MIB, 5700BRN	
04290	Blishøne	1	FU	5000MIB, 5700BRN	Fordelt over perioden Jaget op under angreb af Havønen Fordelt over perioden
05820	Hættemåge	10	OF	5000MIB, 5700BRN	
05920	Sølvmåge	5	R	5000MIB, 5700BRN	
06000	Svartbag	1	OF	5000MIB, 5700BRN	
06700	Ringdue	200	SV	5000MIB, 5700BRN	
09810	Digesvale	5	SV	5000MIB, 5700BRN	Fordelt over perioden Fordelt over perioden
09920	Landsvale	40	SV	5000MIB, 5700BRN	
10110	Engpilber	25	SV	5000MIB, 5700BRN	
10200	Hvid Vipstjert	3	OF	5000MIB, 5700BRN	
10660	Gærdesmutte	5	FU	5000MIB, 5700BRN	
10990	Rødhals	3	R	5000MIB, 5700BRN	2 fremvist af ringmærkere Fremvist af ringmærker 3 fremvist af ringmærker 3 fremvist af ringmærker
11460	Stenpikker	1	OF	5000MIB, 5700BRN	
12770	Munk	10	FU	5000MIB, 5700BRN	
13110	Gransanger	50	FU	5000MIB, 5700BRN	
14370	Halemejse	25	SV	5000MIB, 5700BRN	
14620	Blåmejse	50	OF	5000MIB, 5700BRN	3 grupper over perioden
15673	Krage, Gråkrage	5	FU	5000MIB, 5700BRN	
15820	Stær	15	OF	5000MIB, 5700BRN	
16360	Bogfinke	200	SV	5000MIB, 5700BRN	
16530	Stillits	5	FU	5000MIB, 5700BRN	
18570	Gulspurv	5	FU	5000MIB, 5700BRN	Fordelt over perioden